

Raadsinformatiebrief Landsmeer

Ter kennisneming

Datum B&W vergadering	23 november 2021
Portefeuillehouder	Wethouder M. Elfferich
Documentkenmerk	25457-2021:866109 behorende bij zaak: 25457-2021
Bijlage(n)	Er zijn geen bijlagen.

Onderwerp: Raadsinformatiebrief Suïcidepreventie

Aan de raad van Landsmeer,

In Nederland sterven jaarlijks ongeveer 1.800 mensen door zelfdoding, wat neerkomt op ongeveer 5 personen per dag. Elke zelfdoding is een persoonlijk drama met grote impact op de nabestaanden, naasten en de eventueel betrokken (zorg)professionals. Met het initiatiefwetsvoorstel Integrale Suïcidepreventie wordt de plicht van de overheid om zich in te zetten voor suïcidepreventie verankerd in de Wet publieke gezondheid. Deze wet zal vermoedelijk halverwege 2022 intreden. De minister van VWS wordt primair verantwoordelijk, onder meer voor een Landelijke Agenda Suïcidepreventie, een communicatiestrategie en een onderzoeksprogramma. Daarnaast wordt het bestaan van een gratis hulplijn wettelijk vastgelegd.

In onze regio maakten 21 mensen een einde aan hun leven in 2019. De cijfers over suïcide laten zien dat mannen en inwoners van middelbare leeftijd een risicogroep vormen in Zaanstreek-Waterland. Dit komt overeen met de landelijke cijfers. Het blijkt dat suïcidale gedachten samenhangen met onder andere eenzaamheid, arbeidsongeschiktheid en moeite hebben met rondkomen. Literatuur toont aan dat het praten over suïcidale gedachten helpt. In Zaanstreek-Waterland praat meer dan de helft van de mensen met suïcidale gedachten hier met niemand over. GGD Zaanstreek-Waterland zet zich in voor tijdige signalering van, en passende hulp aan, mensen met suïcidale gedachten.

Per 2022 zal suïcidepreventie worden opgenomen als regionaal programma in de gemeenschappelijke regeling van de GGD Zaanstreek-Waterland. De gemeenteraad heeft hiermee ingestemd met de begroting GGD ZW 2022. Hiermee lopen we als regio voor op de landelijke ontwikkeling door suïcide op te nemen in het vaste takenpakket van de GGD. De aanpak in onze regio is gebaseerd op de landelijke agenda suïcidepreventie.

Met deze raadsinformatiebrief wil ik u informeren over de aanpak van suïcidepreventie in Landsmeer en de regio. Onze lokale en regionale aanpak omvat een aantal onderdelen:

Samenwerking en ketenzorg

Sinds de start van de suïcide-preventieaanpak in Zaanstreek-Waterland werken partijen samen in een stuurgroep. Deze bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende ketenpartners: huisartsen, ggz Parnassia, Stichting Zorg & Zelfdoding en vertegenwoordiging van de gemeenten in Zaanstreek-Waterland en de GGD. In 2022 zal suïcidepreventie ondergebracht worden bij het Meldpunt Advies & Bijzondere Zorg.

Training en voorlichting

Veel professionals binnen en buiten de zorg komen in aanraking met suïcide(pogingen), maar kampen met handelingsverlegenheid op dit onderwerp. Het is daarom belangrijk om professionals hierin (beter) toe te rusten. Binnen de gemeente Landsmeer hebben meerdere professionals de zogenaamde gatekeepers-training gevolgd, om suïcidaliteit te kunnen signaleren en weten hoe te handelen. Binnenkort wordt een nieuwe groep getraind.

Van alle mensen die zelfdoding plegen, is ongeveer 60% echter niet in beeld bij een zorgverlener. Soms zijn deze mensen wel bij anderen in beeld, bijvoorbeeld bij schuldhulpverleners, docenten of verenigingen en vrijwilligers. Ook deze groep betrokkenen kan suïcidale gedachten (leren) bespreken en vervolgens naar hulp helpen zoeken. De gemeente Landsmeer is voornemens de groep vrijwilligers een aparte voorlichting aan te bieden.

Regionale aanpak jongeren

Landelijk is er sprake van een zorgelijke ontwikkeling omdat het aantal zelfdodingen onder jongeren is gestegen van 48 in 2016 naar 81 in 2017. Deze cijfers zijn voor onze regio niet gespecificeerd in verband met te kleine aantallen.

Regionaal wordt daarom sterk ingezet op voorlichting op scholen. In de regio worden scholen actief benaderd door schooladviseurs. Het aanbod van trainingen en ook bijvoorbeeld de "Happyles" worden onder de aandacht gebracht bij scholen. Happyles is erop gericht de mentale fitheid van jongeren te versterken en depressieklachten te voorkomen. Door de lessen krijgen jongeren inzicht in factoren die van invloed zijn op het geluksgevoel en krijgen ze tips om meer grip op hun leven te krijgen. De laatste maanden is de vraag naar de Happyles erg groot.

Media: durven en leren praten over zelfdoding

Eén van de belangrijkste middelen om zelfdoding tegen te gaan is het doorbreken van het taboe op suïcidaliteit of suïcidale gedachten en het bespreekbaar maken ervan. Meldpunt 113 wordt regelmatig genoemd. Ook regionale en lokale media worden ingezet om het onderwerp bespreekbaar te maken. Verder is er voor onze regio een toegankelijke website opgezet voor inwoners en professionals:

<https://www.ggdzw.nl/zelfmoordpreventie/>.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer